

"دستور العمل مدیریت آفات مزارع کلزا"

نام آفت: شته مومی کلم *Brevicoryne brassicae*

این آفت در بیشتر مناطق کلزاکاری ایران با شدت های متفاوت وجود دارد. در صورت مساعد بودن هوا (گرم و خشک) بایستی چند بار (حداقل ۲ بار) در هفته جمعیت و خسارت احتمالی آفت بررسی شود. لازم به ذکر است که در ابتدا تراکم شته ها معمولاً در حاشیه مزارع بالاتر بوده و بتدریج به کل مزرعه پراکنده می شوند. بنابراین می توان با تمهیداتی نظیر آبیاری بارانی و کانون کوبی و سمپاشی به موقع مزارع از خسارت آفت به کل مزرعه جلوگیری نمود. حساسترین مراحل آلودگی کلزا به شته مومی مرحله روزت گیاه (۴ تا ۶ برگی)، تشکیل ساقه، تشکیل غنچه و تشکیل غلافهای اولیه است. در صورت نیاز به سمپاشی می توان کل مزرعه را با شته کشهای اختصاصی از قبیل: پریمور به مقدار ۰/۷ لیتر در هزار، کونفیدور (ایمیداکلوپراید) به مقدار ۰/۵ در هزار و یا متاسیتوکس به مقدار ۱/۵ در هزار که برای سایر حشرات کم خطر هستند، سمپاشی نمود.

نام آفت: سوسک های کک مانند یا کک کلزا

دو گونه از این کک ها به نامهای *Phyllotreta corrugate* و *Phylliodes persicae* دارای بیشترین جمعیت در مزارع بوده و به کلزا صدمه می رسانند. در صورت عدم ضد عفونی (ضد عفونی بذر با سم گائوچو و کروزر به ترتیب به میزان ۱۴-۱۲ گرم و ۱۰-۷ میلی لیتر [سی سی] در یک کیلوگرم بذر کلزا قبلاً توصیه شده است) و در صورت مشاهده جمعیت و خسارت کک کلزا، سمپاشی با استفاده از حشره کشهای دیازینون (Ec60%) به مقدار یک در هزار و کونفیدور (ایمیداکلوپراید Sc35%) به مقدار ۰/۵ در هزار مؤثر بوده و جمعیت آفت را تا حد قابل ملاحظه ای کاهش خواهد داد. این سمپاشی باید زمانی صورت گیرد که کک ها در حال تغذیه از کوتیلدونها (برگهای پهای) هستند.

نام آفت: زنبور برگخوار کلزا: *Athaha rosae*

در صورت عدم ضد عفونی بذر کلزا و وجود گزارش های کارشناسی، فقط با یک نوبت سمپاشی در اوایل صبح و یا عصر با سموم فسفره متداول نظیر: دیازینون (Ec60%) به مقدار یک در هزار، فوزالون (۳۵٪) به مقدار ۱/۵ در هزار و مالاتیون به مقدار ۲ در هزار قابل توصیه است.

نام آفت: سوسک گرده خوار *Meligethes aeneus*

به دلیل مصادف بودن ظهور حشرات کامل گرده خوار با فعالیت سایر حشرات گرده افشان به خصوص زنبور عسل به هیچ وجه سمپاشی در مرحله گل نباید صورت گیرد. چنانچه آفت به دلایل شرایط آب و هوایی قبل از باز شدن گلها ظاهر شده و به غنچه های گل حمله نماید، کنترل شیمیایی با استفاده از یکی از حشره کشهای مجاز نظیر بیسکایا به مقدار ۱ در هزار، دیازینون (Ec60%) به مقدار ۱ در هزار و کونفیدور (ایمیداکلوپراید) به مقدار ۰/۵ در هزار قابل توصیه است.

نام آفت: سرخرطومی های کلزا *Ceutorhynchus spp.*

سرخرطومی های کلزا از آفات اندامهای رویشی در مزارع کلزا محسوب می شوند. خسارت اصلی در اثر تغذیه لاروها از داخل رگبرگهای اصلی، دمبرگ برگهای پایینی و یا از ناحیه طوقه و ساقه حادث می شود. در صورت مشاهده حشرات کامل آفت و وقوع تخم ریزی آنها روی بیش از ۲۰ درصد بونه های کلزا، با نظر کارشناسان منطقه با یکی از سموم حشره کش نظیر بیسکایا به مقدار ۱ در هزار، دورسبان (کلریپریفوس) به میزان ۱/۵ تا ۲ در هزار، سایرترین ۱/۵-۱ در هزار، کونفیدور (ایمیداکلوپراید) به مقدار ۰/۵ در هزار و دیازینون به مقدار یک در هزار می توان اقدام به کنترل شیمیایی نمود.

نام آفت: پرندگان

در بعضی از سالها، پرندگان به ویژه چکاوک کاکلی در استانهای شمالی کشور خسارت لکه ای به مزارع کلزا وارد می نماید. این پرندگان بیشتر در مرحله گیاهچه کلزا تغذیه می نمایند. برای کنترل این آفت کنترل شیمیایی توصیه نمی شود ولی با استفاده از افراد گنجشک پران، دورکننده های صوتی، شیمیایی و نوارهای آلومینیومی و تفنگهای ساچمه ای می توان خسارت پرندگان را تا حدودی کاهش داد.